

A harmadik kétezer év (amelyben *Dézsi* költeményét írja) «az utolsó idő, melybe Krisztus ítéletre jövendő, Jókat, gonoszokat megítélendő». Ez az ítélet, az utolsó ítélet nemsokára itt lesz.

Csak egy kevés kétezer esztendőnek
Az hía, hogy immár bé nem töltenek,
Mint özönig, *kétezer esztendőnek*
Hiát lölék háromszáz negyvennégynek.

Szintén ugyan van most, ha esztünkbe vesszük,
Özön előtt való időhöz vetjük,
Csak *százhet esztendő* hiát most löljük,
Istennek ítéletit, hogy nem értjük.

Ezek a számadatok vezetnek célunkhoz.

Dézsi gondolatmenete szerint u. i., ha összevetjük a mi «világunkat» az özönvíz korszakával, akkor gondolnunk kell az Úr ítéleteire, hiszen a mi kétezer esztendőnk özönvíznek megfelelő éve (2000 esztendő 344 év híján) 107 esztendő múlva elkövetkezik. Tehát a 2000 évből szükségképen 451 (344 + 107) esztendő hiányzik; 2000—451 pedig = 1549.

1. Tehát kimondhatjuk, hogy Dézsi András *Világ kezdetitől lött dolgokról* c. költeményét 1549-ben írta.

2. Ebből az következik, hogy Radán Balázs már 1549-ben szolgálta a debreceni ekléziát.

Ezeknek a megállapításoknak a bizonyosságát épen az is erősíti, hogy eredményeink nincsenek ellentétben Szilády kevésbbé határozott következtetéseivel.

VÉRTES O. ANDRÁS.

VÖRÖSMARTY EMLÉKEZETE A DEBRECENI SZENÁTUSBAN.

1855 vége felé szomorú hír futott országszerte: november 19-én meghalt Vörösmarty Mihály, a nemzet koszorús költője. A pótolhatatlan veszteség miatti fájdalmat zengték a hírlapok, méltóan a nagy ember emlékéhez. A debreceni szenátusban Csorba János polgármester emlékezett meg erről a lesújtó eseményről s megható beszédben méltatta Vörösmarty költői és emberi nagyságát, s mivel a M. T. Akadémia lépéseket tett Vörösmarty emlékének megörökítésére, azt indítványozta, hogy Debrecen, mint a magyar haza legnagyobb magyarajkú városa, illetőleg a város képviselőtestülete se maradjon hátra a tettekkel is tanúsítandó részvétben; a Község-tanács, mint képviselő testület a Magyar Akadémia vagy a főváros által kibocsátandó felhívás be nem várásával juttassa kifejezésre a nagy költő iránti tiszteletét. Az indítványt a Község-tanács elfogadja s elhatározza, hogy bárminemű kezdeményezést, amely az özvegy s gyermekei támogatását célozza, anyagilag segélyez, saját kebelében önkéntes gyűjtést rendez s kimondja, hogy «a jelen zordon időben a szegények némi felsegélyezésére s Vörösmarty özvegye s gyermekei segélyezésére az adventi napok alatt, jelesen pedig folyó hó 13-án műkedvelők által a városháza termében

hangversenyt rendez.» (*Község-tanácsülési jegyzőkönyv*, 1855. dec. 4.) A bevétel felerészben a szegényeké, felerészben Vörösmarty özvegyéé lesz. Ha azonban erre alkalma nem lenne, a netalán emelendő emlék állítására fordítja az összeget.

Ezt a községtanácsi határozatot a polgármester beterjeszti Reviczky Menyhért császári-királyi főnökhöz. Az Észak Bihari Helytartó Tanács elnöke a hangverseny műsorát kéri. (*Elnöki 775—855. számú irat.*) A polgármester a tett indítványnak, mint ártatlan dolognak a kivitelét nem tartja lehetetlennek. Másképen gondolkozott azonban Észak Bihar megye császári-királyi hatósága; mivel felsőbb helyről (von der belobten Stelle) azt az értesítést kapta, hogy a költő hátramaradottjait az állam pénzsegéllyel támogatja, a jótékony célú hangversenyt nem engedélyezte. (*Elnöki 790—855. sz. irat.*)

A szenátus kénytelen-kelletlen tudomásul vette a leíratot s egy tapasztalattal gazdagabb lett: nem szívesen látott dolog a felsőbb hatalom szemében olyan ember emlékezetét megörökíteni, aki nem sokkal előbb «lázádo» volt.

DERCZE LAJOS.